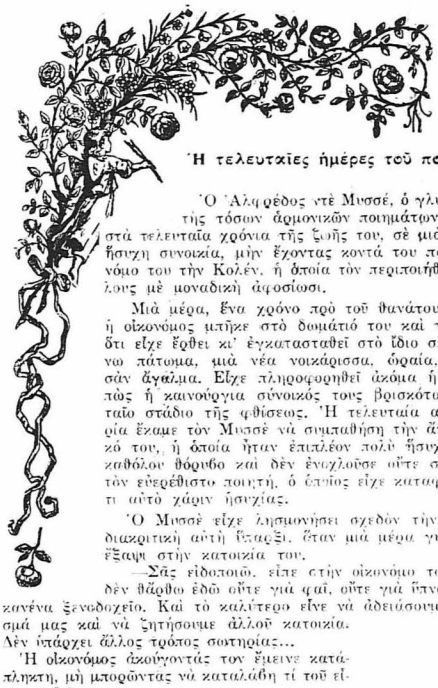

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΕΡΩΣ ΤΟΥ ΜΥΣΣΕ

Μόνος σ' ἕνα ἡσυχο καὶ γαλήνιο σπιτάκι. Ἡ νέα νοικάρισσα. Ἄρρωστη κι' ἑτοιμοθάνατη. Ὅπου ὁ ποιητὴς ἀφηνιάζει. Τὸ πιάνο. Ἡ εὐγλωττία τῆς κ. Κολέν. Ἐν ἀναμονῇ. Τὸ ὑπέροχο παίξιμο τῆς ἀγνώστης νέας. Ὁ Μυσσὲ ἐν ἐκστάσει. Ἡ τελευταῖες ἡμέρες τοῦ ποιητοῦ. Μιὰ περίεργη σύμπτωσις. Τὸ παίξιμο τῆς νεκρῆς. Πῶς ξεψύχησε ὁ Μυσσέ.

Ὁ Ἀλφρέδος ντὲ Μυσσέ, ὁ γλυκύτατος ποιητὴς τόσων ἁρμονικῶν ποιημάτων, κατοικοῦσε στὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του, σὲ μιὰ ἀπόμερη καὶ ἥσυχη συνοικία, μὴν ἔχοντας κοντά του παρὰ τὴν οἰκονόμο του τὴν Κολέν, ἡ ὁποία τὸν περιποιήθηκε μέχρι τέλους μὲ μοναδικὴ ἀφοσίωσι.

Μιὰ μέρα, ἕνα χρόνο πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ποιητοῦ, ἡ οἰκονόμος μπῆκε στὸ δωμάτιό του καὶ τοῦ ἀνήγγειλε ὅτι εἶχε ἔρθει κι' ἐγκατασταθεῖ στὸ ἴδιο σπίτι, στὸ ἐπάνω πάτωμα, μιὰ νέα νοικάρισσα, ὡραία, ἀλλὰ λευκὴ σὰν ἀγάλμα. Εἶχε πληροφορηθεῖ ἀκόμα ἡ κυρὰ Κολέν, πὼς ἡ καινούργια σύνοικός τους βρισκόταν στὸ τελευταῖο στάδιο τῆς φθίσεως. Ἡ τελευταία αὐτὴ πληροφορία ἔκαμε τὸν Μυσσὲ νὰ συμπαθήσῃ τὴν ἄγνωστη σύνοικό του, ἡ ὁποία ἦταν ἐπιπλέον πολὺ ἥσυχη. δὲν ἔκανε καθόλου θόρυβο καὶ δὲν ἐνοχλοῦσε οὔτε στὸ παραμικρὸ τὸν εὐερέθιστο ποιητή, ὁ ὁποῖος εἶχε καταφύγει στὸ σπίτι αὐτὸ χάριν ἡσυχίας.

Ὁ Μυσσὲ εἶχε λησμονήσει σχεδὸν τὴν σωτηλὴ καὶ διακριτικὴ αὐτὴ ὕπαρξι. ὅταν μιὰ μέρα γύρισε γεμάτος ἔξαψι στὴν κατοικία του.

—Σᾶς εἰδοποιῶ, εἶπε στὴν οἰκονόμο του, ὅτι ἀπόψε δὲν θἄρθω ἐδῶ οὔτε γιὰ φαΐ, οὔτε γιὰ ὕπνο. Θὰ πάω σὲ κανένα ξενοδοχεῖο. Καὶ τὸ καλύτερο εἶνε νὰ ἀδειάσουμε τὸ διαμέρισμά μας καὶ νὰ ζητήσουμε ἄλλοῦ κατοικία. Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος σωτηρίας...

Ἡ οἰκονόμος ἀκούγοντάς τον ἔμεινε κατάπληκτη, μὴ μπορῶντας νὰ καταλάβῃ τί τοῦ εἶχε συμβεῖ.

Τί εἶχε συμβεῖ πράγματι; Ἀπλούστατα. Καθὼς ὁ Μυσσὲ κατέβαινε τὴ σκάλα, εἶδε μερικοὺς ἀνθρώπους ν' ἀνεβάζουν ἕνα πιάνο, τὸ ὁποῖο προοριζότανε γιὰ τὴ νέα τοῦ ἐπάνω πατώματος.

Ὁ ποιητής, μόλις ἀντίκρυσε τὸ μουσικὸ αὐτὸ ὄργανο, κατελήφθη ἀπὸ φρίκη. Τὸ σπίτι του, τὸ τόσο γαλήνιο ὥς τότε. θὰ μεταβαλλόταν πειὰ σὲ κόλασι.

—Ὑψιστε Θεέ! φώναξε ὁ Μυσσέ. Λὲν θἄχω πειὰ ἡσυχία... Διαρκῶς θὰ γρατζουνίζουν ἀποπάνω μου καὶ θὰ μοῦ σηκώσουν στὸ τέλος τὰ μυαλά... Θ' ἀναγκαστῶ νὰ διακόψω τὶς μελέτες μου. θὰ πάψω νὰ γράφω καὶ θἄμαι ὑπαχείριος τῶν μουσικῶν ἰδιοτροπιῶν αὐτῆς τῆς φοβερῆς μέγαιρας!...

Ἡ Κολέν, βλέποντας τὸ Μυσσὲ τόσο πολὺ καταβεβλημένο, μὲ τὸ μπαστοῦνι στὸ ἕνα του χέρι καὶ τὸ κατέλλο στὸ ἄλλο, ὀχρόν, ἐλεεινὸ κι' ἕτοιμο νὰ φύγῃ, κατέφυγε στὴ συνηθισμένη της εὐγλωττία γιὰ νὰ τὸν καταπραΰνῃ.

—Μά, κύριε, αὐτὸ ποὺ κάνετε εἶνε τρέλλα, τοῦ εἶπε. Εἶνε ντροπὴ νὰ τρέτεσθε εἰς φυγὴν μπροστὰ σὲ μιὰ ἀπειλή, ἡ ὁποία κατὰ πᾶσαν πιθανότητα δὲν θὰ πραγματοποιηθῇ. Πολλοὶ κουβαλοῦν στὰ σπίτια τους πιάνα, ἀπὸ συνήθεια ἢ γιὰ πολυτέλεια, ἀλλὰ οἱ περισσότεροι δὲν τὰ μεταχειρίζονται. Ἄλλωστε, ἡ γυναῖκα αὐτὴ εἶνε ἄρρωστη καὶ δὲν θἄχῃ ὄρεξι γιὰ νὰ παίζῃ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἂς περιμένουμε πρῶτα ν' ἀρχίσῃ κι' ἔπειτα ἔχουμε καιρὸ γιὰ νὰ φύγουμε.

Ὁ Μυσσὲ ἐπείσθη ἔτσι καὶ δὲν ζήτησε νὰ βρῇ ἄλλο σπίτι. Περασαν, μάλιστα, ἀρκετὲς μέρες, κατὰ τὶς ὁποῖες τὸ πιάνο ἐξακολούθησε νὰ μένῃ βουβό, πρὸς μεγάλη χαρὰ τοῦ νευροπαθοῦς καὶ ἰδιοτρόπου ποιητοῦ.

Ἔξαφνα, ὅμως, μιὰ μέρα, ὁ Μυσσὲ ἄκουσε ἕνα μουσικὸ φθόγγο καὶ ἀνατινάχτηκε ἔντρομος. Ἄρπαξε τὸ μπαστοῦνι καὶ τὸ κατέλλο του καὶ ὥρμησε πρὸς τὴν πόρτα. Ἀλλὰ μόλις ἔφτασε ἐκεῖ, στάθηκε σὰν καρφωμένος, ἔχοντας τεντωμένα τ' αὐτιά του καὶ ἀπολαμβάνοντας ἡδονικὰ κάθε ἦχο ποὺ φτανε ἀπὸ πάνω. Σιγὰ-σιγὰ ἔπειτα, πατῶντας στὴν ἄκρη τῶν ποδιῶν του, ξαναμπῆκε στὸ δωμάτιό του ἀφοπλισμένος ἀπὸ τὴ γοητεία τῆς μουσικῆς.

Ἀπίθωσε τὸ κατέλλο του στὸ τραπέζι, στήριξε τὸ μέτωπό του πάνω στὴ στρογγυλὴ λαβὴ τοῦ μπαστουνιοῦ του κι' ἔγνεψε στὴν οἰκονόμο του, ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσε μὲ ἀμηχανία, νὰ καθήσῃ καὶ ν' ἀκούσῃ.

—Εἶνε ἔξοχο! φώναξε ἐνθουσιασμένος ὁ ποιητής, ἐννοῶντας τὸ μουσικὸ κομμάτι.

—Ναί, ἀλλὰ κάπως μελαγχολικό, εἶπε ἡ κ. Κολέν.

—Εἶνε ἀριστούργημα! ἐπέμεινε ὁ ποιητής.

Καὶ ἔμεινε ἐκεῖ ἀκίνητος, χωρὶς νὰ σαλέψῃ καθόλου, ἀκούγοντας τὴ βροχὴ τῶν κρουσταλλένιων ἤχων τῆς μουσικῆς ποὺ ἔπεφταν ἀπάνω στὸ στοχαστικὸ μέτωπό του καὶ τὸ δρόσιζαν.

Σὲ λίγο δὲ ὅταν πῆγε γιὰ νὰ τὸν ἐπισκεφτῇ ὁ ποιητὴς Γκύτιγκερ, ὁ ἀφοσιωμένος του φίλος, τὸν βρῆκε ἀκόμα βυθισμένο στὴν ἴδια ἔκστασι.

Ὁ Μυσσὲ φαινόταν ἐντελῶς μεταμορφωμένος. Τόσο πολὺ τὸν εἶχε συγκινήσει τὸ παίξιμο τῆς ἄγνωστης γειτόνισσάς του.

—Ἂν παίζῃ συχνὰ ἔτσι, εἶπε, θὰ μένω πάντα κλεισμένος ἐδῶ γιὰ νὰ τὴν ἀκούω...

Καὶ πραγματικά, ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἡμέρα, πολὺ σπάνια ἔβγαινε ἔξω.

Ἀρκετοὶ μῆνες πέρασαν ἔτσι. Ὁ ποιητὴς περίμενε καθημερινῶς μὲ λαχτάρα τὸ παίξιμο τῆς ἄγνωστης μούσας ποὺ τοῦ στάλαζε γαλήνη στὴν ψυχὴ καὶ τοῦ ξαναχάριζε τὶς παλιές του ἐμπνεύσεις. Μόλις ἠχοῦσε τὸ πιάνο, ἡ πένα ἔπεφτε ἀπ' τὸ χέρι του καὶ βυθιζόταν σὲ ὄνειρα.

Ὁ Μυσσέ, ἂν καὶ ἄκουγε μὲ θρησκευτικὴ συγκίνησι τὸ παίξιμο τῆς γειτόνισσάς του, ὡστόσο ποτὲ δὲν ἐπεδίωξε τὴ γνωριμία της.

Τὴ φανταζόταν σὰν ἕναν ἄγγελο τοῦ οὐρανοῦ ποὺ εἶχε ἀφοσιωθεῖ στὴ μουσικὴ καὶ ποὺ δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ τὸν πλησιάσῃ.

Τὸ ἰδανικὸ αὐτὸ πάθος του διαρκοῦσε ἕξη μῆνες τώρα. ὅταν ἄξαφνα ὁ ποιητής, τοῦ ὁποίου χειροτέρευε ὁλοένα ἡ ὑγεία, ἔχασε τὴν ἀκοή του!...

Ἀλλὰ τὸν ἴδιον καιρὸ ἔπαψε ν' ἀκούγεται καὶ τὸ πιάνο, ὡσὰν ἡ μοῦσα ποὺ τὤπαιζε νἄξερε πὼς δὲν μποροῦσε πειὰ ν' ἀκουστῇ.

Πέρασαν μερικὲς ἀκόμα βδομάδες, κατὰ τὶς ὁποῖες ὁ Μυσσὲ ἦταν πάντα κρεββατωμένος. Στὸν ἄρρωστο κοντὰ βρισκόταν τώρα κι' ὁ ἀδερφός του ὁ Παῦλος.

Δυὸ μῆνες πέρασαν ἔτσι.. Ἔξαφνα, μιὰ μέρα, ὁ Μυσσὲ ἀνασηκώθηκε στὸ κρεββάτι του, καὶ βάζοντας τὸ δάχτυλο στὸ στόμα του, εἶπε στὸν Παῦλο:-

—Ἄκου, ἀδελφέ μου! Ἐκείνη παίζει...

Καὶ παρακολουθοῦσε νοερὰ μιὰ μουσικὴ συμφωνία ποὺ μόνο στὰ δικά του τ' αὐτιὰ ἠχοῦσε. γιατὶ στὴν πραγματικότητα δὲν ὑπῆρχε.

—Ἀκοῦς; ἔλεγε συχνὰ στὸν ἀδελφό του ποὺ τὸν κύτταζε ἀνήσυχος. Εἶνε ἐκείνη! Ὤ, τί ὡραία, τί θεῖα ποὺ παίζει!...

Καὶ στηλώνοντας πάνω στὸν Παῦλο τὰ μάτια του, πρόσθεσε:

—Πές μου τ' ὄνομά της... Θέλω νὰ μάθω ποιὰ εἶνε...

Μπροστὰ στὴν ἐπιμονή του, ὁ Παῦλος ἀναγκάστηκε νὰ στείλῃ τὴν οἰκονόμο νὰ ρωτήσῃ.

Ἡ Κολὲν πληροφορήθηκε τότε ὅτι ἡ νοικάρισσα τοῦ ἄνω πατώματος ὀνομαζόταν δεσποινὶς ντ' Ἀρτιγὺ καὶ ὅτι εἶχε πεθάνει τὴν ἴδια μέρα ποὺ ἔχασε τὴν ἀκοή του ὁ ποιητής!...

Τότε ὁ Παῦλος πῆγε κοντὰ στὸν ἀδελφό του, ἔσκυψε πάνω στ' αὐτί του καὶ τοῦ ἐπανέλαβε, συλλαβὴ πρὸς συλλαβή, τ' ὄνομα τῆς νέας.

Ἐκεῖνος τὸ ἄκουσε, τὸ ἐντυπώθηκε καλὰ καὶ πέθανε προφέροντάς το, προφέροντας τὸ ὄνομα μιᾶς γυναίκας ποὺ τὴν ἀγάπησε χωρὶς νὰ τὴν ἔχει δεῖ οὔτε μιὰ φορά, π' ἄκουγε τὴ μουσική της χωρὶς ἐκείνη νὰ παίζῃ, ποὺ τὴν θεωροῦσε ζωντανή, ἐνῶ εἶχε πετάξει πρὶν ἀπὸ αὐτὸν στὸν οὐρανό...

Ὁ Ἀλφρέδος Μυσσὲ

μαχαῖρι του, καὶ τράβηξε κατ' εὐθεῖαν στὴν ὁδὸν Ἀσκίας, στὸ σπίτι τῆς Ἀλίκης ντὲ Λούξ. Χτύπησε τὴν πόρτα, ἀλλ' ἄργησαν νὰ τοῦ ἀπαντήσουν. Τέλος πάντων ἄκουσε τὸ βῆμα τῆς γρηᾶς Λαύρας καὶ τὴν ἐφώναξε μὲ τ' ὄνομά της.

—Σεῖς εἶστε, ἐξοχωτατε; φώναξε ἡ Λαύρα, διστάζοντας ἀκόμα ν' ἀνοίξῃ.

—Ναί, ἐγώ... Σοῦ φαίνεται παράξενο;

—Μὰ βέβαια... Εἴν' ἕνας χρόνος τώρα ποὺ δὲν σᾶς εἴδαμε...

—Θέλω νὰ ἰδῶ τὴν Ἀλίκη! Εἴν' ἀνάγκη νὰ τῆς μιλήσω γιὰ κάτι σπουδαῖο.

—Δὲν εἶνε στὸ Παρίσι...

—Ἔλα δά, ἄφησε τ' ἀστεῖα... Ἐδῶ καὶ μιὰ βδομάδα γινόταν λόγος στὴν αὐλὴ γιὰ τὸν γυρισμό της...

—Ναί, γύρισε, μὰ ξανάφυγε... (Ἀκολουθεῖ)